

Upp till bevis för borgerligheten i skolpolitiken

Göteborgs-Posten den 8 december 2017

Flera av mina krönikor i Göteborgs-Posten har lyft fram den svenska skolpolitikens utveckling i progressiv riktning. Trenden mot elevinflytande och elevledda metoder är sannolikt en viktig orsak bakom fallet i kunskaper under 1990-talet och 2000-talets första decennium. Reformerna stöddes av ett progressivt värderingsskifte i Sverige, som ägde rum i kölvattnet av snabb tillväxt och utbyggnad av välfärdsstaten.

Trenden har varit att först raljera mot progressivismen i debatten och sedan driva igenom vissa reformer i motsatt riktning – bara för att samtidigt också genomföra progressiva reformer inom andra, ofta viktigare områden.

Målet med vissa av Göran Perssons reformer var exempelvis att sätta högre krav på baskunskaper i grundskolan och lägga mer fokus på uppförande och ordning. Men samme Persson lagstadgade samtidigt elevinflytande i skollagen 1991, efter ett progressivt brandtal mot "auktoritär undervisning".

En liknande historia gäller borgerligheten. Visst genomfördes en del icke-progressiva reformer under Alliansåren, såsom införandet av fler nationella prov. Dessa reformer ligger sannolikt åtminstone delvis bakom det senaste årets förbättringar i internationella prov.

Men trots allt ståhej om "flumskolan" lät samma regering de progressiva skrivningarna om elevinflytande ligga kvar i 2011 års skollag och läroplan, samtidigt som den införde nya progressiva skrivningar om vikten av "entreprenöriellt lärande". Likaså var det en borgerlig regering som drev igenom 1994 års läroplan, där elevinflytande skrevs in som ett eget målområde för första gången. Och det var en borgerlig regering som införde 1980 års läroplan, som förbjöd betyg innan årskurs 8 och vars skrivningar menade att "ensidig katederundervisning" inte fick förekomma.

Nu när borgerliga politiker klagat över Skolinspektionens beslut att en modest klädkod på Nordic International School i Norrköping är olaglig är det därför viktigt att komma ihåg följande: förbudet motiveras med hänvisning till "värdegrunden" i Alliansens egna styrdokument.

Visst kan Skolinspektionens tolkning ifrågasättas. Men fallet visar tydligt vikten av att förändra styrdokumenten för att förhindra liknande beslut. Det är orimligt att skollagen används för att valla in skolor i en progressiv fålla som forskningen visar leder till sämre resultat.

I valrörelsen är det därför upp till bevis för borgerligheten i skolpolitiken. Tänker man fortsätta att peta i marginalen? Eller tänker man ta tjuren vid hornen och föreslå de reformer som krävs för att höja kunskaperna rejält?

Gabriel Heller-Sahlgren